

C Y R Q L A R Z no. 96

Pracownia Komet i Meteorów - Stowarzyszenie Astronomiczne
17 Maja 1996

II OBÓZ ASTRONOMICZNY PKiM

Podobnie jak w zeszłym roku Zarząd PKiM organizuje obóz astronomiczny. Impreza ta odbędzie się w dniach 8–19 lipca 1996 r. w Stacji Obserwacyjnej OAUW w Ostrowiku koło Warszawy. Do dyspozycji uczestników będzie budynek mieszkalny z miejscami sypialnymi dla 15 osób, dwoma WC, łazienką, kuchnią i jadalnią. Do użytku w celach astronomicznych zostaną udostępnione: refraktor 250/3000 i reflektor Newtona 250/1500. Ponadto będzie okazja do przyjrzenia się pracy profesjonalnego 60-cm teleskopu Cassegraina wyposażonego w kamerę CCD TK512.

Jak już wyżej wspomnieliśmy miejsc na obozie jest 15, ale w przypadku dużej ilości chętnych istnieje możliwość przyjęcia kilku dodatkowych osób, pod warunkiem, że przywiozą one ze sobą namioty. Wszystkich chętnych do uczestnictwa prosimy więc o przesłanie swoich zgłoszeń na warszawski adres redakcji, nie później niż do **15 czerwca b.r.** i poinformowanie w nich o możliwości przywiezienia własnego namiotu. W przypadku dużej liczby zgłoszeń Zarząd PKiM zastrzega sobie prawo do selekcji kandydatów. Pod uwagę będziemy brali ilość wykonywanych obserwacji i terminowość ich przesyłania. Ponieważ obóz ma służyć głównie wymianie doświadczeń i wzbogaceniu swoich umiejętności, mocno preferowani będą też obserwatorzy początkujący. Doświadczenie jednak uczy, że zawsze na wszystkich imprezach PKiM miejsc starcza dla wszystkich chętnych, tak więc zapraszamy serdecznie do uczestnictwa.

Dodatkowo informujemy, że dzięki uprzejmości prof. Marcina Kubiaka - Prezesa Fundacji Astronomii Polskiej, wszyscy uczestnicy II Obozu Astronomicznego PKiM otrzymają zwrot kosztów podróży. Jedyną rzeczą, na którą należy wyłożyć własne pieniądze, jest więc wyżywienie. Prosimy także o zabranie ze sobą karimat i śpiworów. Mile widziany będzie wszelkiego rodzaju sprzęt astronomiczny. Szczególnie zależy nam na lornetkach o dużym polu widzenia (najlepiej na statywie) nadających się do obserwacji teleskopowych meteorów i aparatach fotograficznych z czułymi filmami.

Ponieważ zakładamy, że miejsc starczy dla wszystkich chętnych, nie będziemy zawiadamiać o przyznaniu miejsca na obozie. W przypadku nadmiaru zgłoszeń poinformujemy tylko te osoby, które miejsca na obozie nie otrzymały. Mamy jednak nadzieję, że do tego nie dojdzie i miejsc starczy dla wszystkich. Jeszcze raz zachęcamy więc do przesyłania zgłoszeń!

W programie merytorycznym i obserwacyjnym obozu są między innymi: obserwacje wizualne, teleskopowe i fotograficzne rojów α -Cygnid, Pegazyd, α -Capricornid i Perseid, a także zajęcia teoretyczne z uczestnikami dotyczące różnych dziedzin astronomii. Dodatkowo jeśli wszystko potoczy się podobnie jak w roku zeszłym, obóz będzie okazją do podreperowania swoich umiejętności w grze w siatkówkę, a także napełnienia żołądków dużymi ilościami jagód, w które obfitują okoliczne lasy.

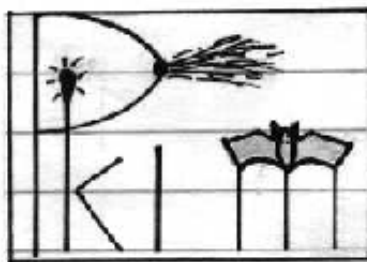
Zbiórka uczestników zakwalifikowanych na obóz odbędzie się dnia 8 lipca w godzinach 11.00–12.00 CWE w halu głównym Dworca Centralnego w Warszawie (przy informacji). Z Dworca Centralnego przejdziemy później na dworzec Warszawa Śródmieście i jedziemy pociągiem osobowym do stacji Celestynów. Osoby dojeżdżające jakimkolwiek pociągiem mogą więc w miejscu wyjazdu zakupić bilet od razu do Celestynowa (przez Warszawę).

PRENUMERATA CYRQLARZA NA II PÓŁROCZE 1996 ROKU.

Informujemy, że prenumerata *Cyrqlarza* na II półrocze 1996 roku kosztować będzie 7 zł. Kwotę tę należy przesyłać na adres Redakcji w Pruszczu Gd. nie później niż do 30 czerwca b.r. Po tym terminie prenumerata kosztuje już 10 zł.

LOGO PKiM

Poniżej drukujemy projekt logo PKiM zaproponowany przez Krzysztofa Wtorka z Grudziądza. Rzecz jasna bierze on udział w naszym konkursie, podobnie jak dwa poprzednie projekty, prezentowane w zeszłym numerze *Cyrqlarza*.

ORIONIDY 1995

W 1-2/1996 numerze *WGN* ukazało się nasze opracowanie dotyczące obserwacji Orionid 1995. Informujemy, że jest możliwość otrzymania odbitek tego tekstu. Chętnych prosimy o kontakt.

DANE Z OBSERWACJI

Zrobiło się trochę cieplej, słońeczko zaczęło częściej wyglądać zza chmur, rozsypał się więc worek z obserwacjami. Swoje wyniki z obserwacji meteorów nadesłali: T. Dziubiński, T. Fajfer, M. Gajos, M. Jurek, K. Kamiński, M. Kopczak, A. Olech, R. Olech, L. Pospieszny, L. Sanocki, K. Socha, R. Szczerba i K. Wtorek, natomiast z obserwacji komety Hyakutake 1996 B2: D. Błacha, T. Fajfer, W. Jonderko, K. Kamiński, M. Kopczak, A. Olech, R. Olech, L. Sanocki i R. Szczerba. Zdjęcia komety nadesłali: P. Grzywacz, K. Kamiński, A. Olech i L. Sanocki. Szczególnie piękne są zdjęcia wykonane przez Łukasza Sanockiego. Żałujemy bardzo, że technika wydawania *Cyrqlarza* uniemożliwia ich wydrukowanie.

DANE DO OBSERWACJI

Komety 22P/Kopff i Hale-Bopp 1995 O1

Skończyło się przedstawienie zafundowane nam przez kometa Hyakutake, ale nie znaczy to, że na niebie brakuje innych, przyzwoicie jasnych komet. Miesiące wakacyjne swoim blaskiem przyozdobią nam bowiem dwa obiekty: Hale-Bopp 1995 O1 i 22P/Kopff. W czerwcu i lipcu powinny mieć jasność około 7 mag., będą więc dostępne przez nawet niewielkie lornetki. Tak się szczęśliwie złożyło, że znajdują się one w podobnym położeniu na niebie, tak, że ich drogi można zaznaczyć na jednej mapie. Mapę taką drukujemy na jednej ze stron tego numeru *Cyrqlarza*. Numerki obok gwiazdek oznaczają jasności gwiazd porównania. Nie drukujemy kropek dziesiętnych, by nie myliły się one z gwiazdami.

Dodatkowo przypominamy, że ICQ zaczęło wymagać, by podczas każdej obserwacji komety oprócz jej jasności oceniać także jej średnicę otoczki! Prosimy o zastosowanie się do tej uwagi. Jednocześnie prosimy o kontakt te osoby, które nie posiadają jeszcze raportów ICQ do wizualnych obserwacji komet.

Roje wiosenno - letnie 1996

Rój	Współrz. radiantu	Okres aktywn.	Maks.	Dryft $\Delta\alpha$ $\Delta\delta$	\emptyset	V	ZHR max
Sagittaridy	247° -22°	15.04 - 15.07	20.05	nizej	15°	30	5
Lirydy VI	278° +35°	11.06 - 21.06	16.06	+0.8 + 0.0	5°	31	5
Bootydy VI	219° +49°	26.06 - 30.06	28.06	+0.0 + 0.0	8°	14	2
τ -Aquarydy	342° -12°	22.06 - 05.07	30.06	+1.0 + 0.4	5°	63	7
Pegazydy	340° +15°	07.07 - 13.07	12.07	+0.8 + 0.2	5°	70	3
α -Cygnidy	305° +47°	01.07 - 30.07	18.07	+0.6 + 0.2	5°	37	3
δ -Aquarydy S	339° -16°	12.07 - 19.08	28.07	nizej	5°	42	20
α -Capricornidy	307° -10°	03.07 - 15.08	30.07	nizej	8°	25	4

Sagittaridy: 20 V $\alpha = 247^\circ \delta = -22^\circ$, 30 V $\alpha = 256^\circ \delta = -23^\circ$, 10 VI $\alpha = 265^\circ \delta = -23^\circ$, 20 VI $\alpha = 275^\circ \delta = -23^\circ$, 30 VI $\alpha = 284^\circ \delta = -23^\circ$, 10 VII $\alpha = 293^\circ \delta = -22^\circ$, 15 VII $\alpha = 298^\circ \delta = -21^\circ$.

δ -Aquarydy S: 10 VII $\alpha = 325^\circ \delta = -19^\circ$, 15 VII $\alpha = 329^\circ \delta = -19^\circ$, 20 VII $\alpha = 333^\circ \delta = -18^\circ$, 25 VII $\alpha = 337^\circ \delta = -17^\circ$, 30 VII $\alpha = 340^\circ \delta = -16^\circ$, 05 VIII $\alpha = 345^\circ \delta = -14^\circ$, 10 VIII $\alpha = 349^\circ \delta = -13^\circ$, 15 VIII $\alpha = 352^\circ \delta = -12^\circ$, 20 VIII $\alpha = 356^\circ \delta = -11^\circ$.

α -Capricornidy: 05 VII $\alpha = 285^\circ \delta = -16^\circ$, 10 VII $\alpha = 289^\circ \delta = -15^\circ$, 15 VII $\alpha = 294^\circ \delta = -14^\circ$, 20 VII $\alpha = 299^\circ \delta = -12^\circ$, 25 VII $\alpha = 303^\circ \delta = -11^\circ$, 30 VII $\alpha = 308^\circ \delta = -10^\circ$, 05 VIII $\alpha = 313^\circ \delta = -08^\circ$, 10 VIII $\alpha = 318^\circ \delta = -06^\circ$.

Lirydy czerwcowe i Bootydy czerwcowe 1996

Roje te w ostatnich latach nie wykazywały aktywności o $ZHR \geq 3$ więc zostały wykreślone z listy rojów IMO. Rok ten, z powodu przyzwoitich warunków (nów Księżyca 16 czerwca) szczególnie dobrze będzie nadawał się do sprawdzenia, czy roje te rzeczywiście przestały być aktywne. Przypominam o konieczności szkicowania dróg meteorów na mapie o odwzorowaniu gnomonicznym.

Pegazydy 1996

Pegazydy są rojem niedawno odkrytym, więc bardzo słabo zbadanym. Warto więc poświęcić kilka godzin jego obserwacjom. Bardzo szybkie meteory z tego roju możemy obserwować od 7 do 13 lipca z maksimum w nocy z 10 na 11 lipca. Współrzędne radiantu roju w momencie maksimum aktywności wynoszą $\alpha = 22^h 40^m \delta = +15^\circ$, jego średnica 5° , a dryft $\Delta\alpha = +0.8^\circ \Delta\delta = +0.2^\circ$. Nie należy liczyć na obfite liczby godzinne, bo maksymalne dotychczas obserwowane ZHRy wahały się w okolicach 3, lecz dobre tegoroczne warunki skłaniają do podjęcia obserwacji. Rzecz jasna szkicowanie, podobnie jak w przypadku Liryd i Bootyd czerwcowych, bardzo mile widziane.

α -Cygnydy 1996

Rój ten podobnie jak Pegazydy jest rojem bardzo słabo zbadanym. Tak w rzeczywistości to nie do końca wiadomo, czy rzeczywiście istnieje. Ostatnie obserwacje przeprowadzone przez Dutch Meteor Society i PKiM sugerują, że aktywność tego roju trwa od 1 do 30 lipca (nie jest jednak wykluczone, że zaczyna się już pod koniec czerwca) z maksimum w okolicach 17–18 lipca i maksymalnymi liczbami godzinnymi w okolicach 3–5. Współrzędne radiantu α -Cygnyd wynoszą $\alpha = 20^h 20^m \delta = +47^\circ$, jego dryft $\Delta\alpha = +0.6^\circ \Delta\delta = +0.2^\circ$, a średnica radiantu 5° . Dane te są jednak bardzo niepewne i mogą sporo różnić się od rzeczywistych. Ponieważ w tym roku wystąpią bardzo dobre warunki do obserwacji tego roju (nów Księżyca 15 lipca), zachęcamy do wyteżonej pracy. Chcielibyśmy bowiem na podstawie obserwacji z lat 1994-96 definitywnie określić wszystkie parametry tego roju. Jest na to spora szansa, ponieważ do współpracy z nami została zaangażowana sekcja teleskopowa IMO i hiszpańska grupa obserwatorów meteorów SOMYCE. Bardzo zależy nam na obserwacjach wizualnych ze szkicowaniem na mapie gnomonicznej, obserwacjach teleskopowych i fotograficznych. Dodatkowo przypominamy wszystkim, że obserwacje α -Cygnyd można (a wręcz należy) prowadzić wspólnie z obserwacjami Perseid, które zaczynają swą aktywność już w okolicach 15 lipca. Nie należy więc rezygnować z obserwacji jednego z tych rojów kosztem drugiego, tylko wybierając centrum obserwowanego pola gdzieś w gwiazdozbiornie Jaszczurki, obserwować oba roje. W żadnym też wypadku nie należy rezygnować z obserwacji tych rojów, kosztem obserwacji np. α -Capricornid lub δ -Aquaryd. Roje te mają radianty nisko nad horyzontem i nie nadają się do obserwacji w naszych szerokościach geograficznych. Meteory z tych rojów należy jednak uwzględniać w raportach i rozróżniać je od sporadycznych.

C Y R Q L A R Z - miesięczny biuletyn Pracowni Komet i Meteorów

Redagują: Arkadiusz Olech i Przemysław Woźniak. Skład komputerowy programem T_EX.

Adres redakcji: (stały) Arkadiusz Olech, ul. Żwirki i Wigury 11/34, 83-000 Pruszcz Gd., tel. (0-58) 82-20-91.

W czasie roku akademickiego: Arkadiusz Olech, DS 2, ul. Żwirki i Wigury 95/97 p. 614, 02-089 Warszawa.

e-mail: olech@antares.astro.uw.edu.pl lub olech@camk.edu.pl

Strona WWW: <http://www.astro.uw.edu.pl/~olech/pkim.html>

